

Korte studies in Mattheüs (43)

De Nazireeër (1)

We gaan nu naar het laatste stukje van Mattheüs 1 en 2 en daarmee sluiten we het eerste gedeelte van dit Evangelie dus af. Het is duidelijk dat Mattheüs in hoofdstuk 3 aan een nieuw onderwerp begint. De eerste twee hoofdstukken gaan over de geboorte en de eerste paar jaar van het leven van de Heere Jezus. Daarna gaat het over Johannes de Doper en de doop van de Heere als Hij de leeftijd van dertig heeft bereikt.

Mattheüs 2:19-23 zijn niet bepaald de makkelijkste verzen van deze eerste twee hoofdstukken. Verzen 19-22 gaan nog wel. Daarin beschrijft Mattheüs dat Herodes is gestorven en dat de engel weer aan Jozef verscheen in een droom die hem vertelde om terug te keren naar Israël.

'Sta op, neem het Kind en Zijn moeder tot u en trek in het land Israëls; want zij zijn gestorven die de ziel van het Kind zochten.' (Mat. 2:20).

Ons wordt ook verteld dat Archelaüs de nieuwe koning in Judea was geworden in plaats van Herodes. Omdat Jozef ook van deze koning geen goeds verwachtte was hij bang om naar Judea terug te gaan. Misschien dat het zijn oorspronkelijke plan was om zijn leven verder op te bouwen in Bethlehem en dat hij aarzelde om terug te gaan naar Nazareth waar hij – en Maria waarschijnlijk ook – was opgegroeid (Luk. 2:4). Dat hij liever niet teruggedaan zou zijn naar Nazareth is niet onwaarschijnlijk. Tenslotte waren ze met de schande van een zwangere Maria die nog niet eens getrouwd was vertrokken. Wat zouden de mensen zeggen als ze weer terug zouden keren?

Maar opnieuw kreeg Jozef een Goddelijke openbaring die hem vertelde dat hij naar Galilea terug moest. Nu echter komt het lastige gedeelte.

'En daar gekomen zijnde, nam hij zijn woonplaats in de stad, genaamd Nazareth; opdat vervuld zou worden, wat door de profeten gezegd is, dat Hij Nazarener genoemd zal worden.' (Mat. 2:23).

Ten eerste spreekt Mattheüs hier over de profeten, meervoud dus. Waarom dit? Wat bedoelt hij hiermee. De eerste drie keer dat hij het woord 'vervuld' gebruikte noemde hij de profeet in het enkelvoud:

'En dit alles is geschied, opdat vervuld zou worden hetgeen door de Heere gesproken is door de profeet' (Mat. 1:22).

'Opdat vervuld zou worden hetgeen door de Heere gesproken is door de profeet' (Mat. 2:15).

'Toen is vervuld geworden, hetgeen gesproken is door de profeet Jeremia' (Mat. 2:17).

En de tekst uit Micha 5 wordt ingeleid door:

'Want alzo is gesproken door de profeet.' (Mat. 2:5).

Ook enkelvoud dus. En hier opeens in vers 23 het meervoud, profeten. Mattheüs doet dit niet voor niets. We zullen dus op zoek moeten gaan naar profeten die ons vertellen dat Hij een Nazarener genoemd zou worden.

Daarmee maakt Mattheüs het ons echt niet makkelijker, want het lijkt zo op het eerste gezicht al onmogelijk om slechts één profeet te vinden die ons deze profetie geeft, laat staan meerdere profeten.

Je zou nu kunnen redeneren en me verwijten dat ik nu wel erg moeilijk doe over het verschil tussen het enkelvoud en het meervoud van het woordje 'profeet'. Ik zou je gelijk geven als we niet weer die wonderlijke symmetrie in Mattheüs op kunnen merken. Je herinnert je dat ik schreef dat 'hetgeen gesproken is door de profeet Jeremia' precies twee keer voorkomt in dit Evangelie, namelijk in 2:17 en in 27:9. Van deze laatste tekst zeggen de meeste verklaarders dat Mattheüs het hier mis heeft en dat we dus de tekst niet al te letterlijk op moeten vatten. Ik zal later laten zien dat Mattheüs hier helemaal niets fout doet en dat we er heel goed aan doen als we juist heel precies met de tekst omgaan.¹

Zo ook met het meervoud van het woordje 'profeet'. Dat komt ook nog slechts één keer voor in dit Evangelie, namelijk 26:56. In 26:54 bestraft de Heere Petrus, als deze het oor van de dienstknecht van de hogepriester heeft afgehouden met een zwaard, met de volgende woorden:

'Hoe zouden dan de Schriften vervuld worden, die zeggen dat het alzo geschieden moet?' (Mat. 26:54).

Vervolgens richtte de Heere de woorden tot de menigte waarmee Hij zegt dat er iets heel inconsequents is aan hun handelwijze. Vervolgens besluit Mattheüs met een conclusie waarin hij duidelijk maakt welke 'Schriften' (vers 54) de Heere bedoelde, namelijk de Schriften van de profeten (meervoud).

'Doch dit alles is geschied, opdat de Schriften der profeten zouden vervuld worden.' (Mat. 26:56).

Hier komen we voor dezelfde vraag te staan als in Mattheüs 2:23: Welke profeten?

Juist omdat Mattheüs hier ook weer heel nadrukkelijk het meervoud gebruikt tegenover het enkelvoud overal elders, moeten we heel precies gaan lezen. Niet denken dat Mattheüs onzorgvuldig is en zomaar wat schrijft, maar juist denken dat hij alles met een doel schrijft en we moeten al zeker niet denken dat hij zich vergist.

Over de profeten in de volgende studie meer.

---

¹ Zie mijn boek 'Zoals gesproken is door de profeet Jeremia'.